Rok akademicki:
2018/19
Jednostka prowadząca:
Wydział Filozoficzny
Kierunek:
Filozofia
Poziom:
studia pierwszego stopnia (licencjackie), stacjonarne
Nazwa przedmiotu:
Wykład monograficzny
(Monographic lecture)
Nazwa szczegółowa przedmiotu:
Utylitaryzm i jego krytycy
Język:
PL
Typ przedmiotu:

Przedmiot obieralny:
tak
Rok studiów, semestr:
rok III, semestr letni
Wymiar:
wykład: 30 godz.
Punkty ECTS:
wykład: 3
Forma zaliczenia:
wykład: egzamin
Prowadzący:
wykład: dr Jakub Synowiec;
Koordynator sylabusa:
dr Jakub Synowiec

Sylabus dostępny w ramach:

- Wykład monograficzny [na kierunku:] Filozofia (F), studia pierwszego stopnia (licencjackie), stacjonarne, III rok, semestr letni
    - [prowadzący wykład:30h/e/3ECTS]: dr Jakub Synowiec;
- Wykład monograficzny [na kierunku:] coaching i doradztwo filozoficzne (F_cidf), studia drugiego stopnia (magisterskie uzupełniające), stacjonarne, I rok, semestr letni
    - [prowadzący wykład:30h/e/2ECTS]: dr Jakub Synowiec;

- Wykład monograficzny [na kierunku:] etyka stosowana (F_es), studia drugiego stopnia (magisterskie uzupełniające), stacjonarne, II rok, semestr letni
    - [prowadzący wykład:30h/e/2ECTS]: dr Jakub Synowiec;
- Wykład monograficzny [na kierunku:] etyka stosowana (F_es), studia drugiego stopnia (magisterskie uzupełniające), stacjonarne, I rok, semestr letni
    - [prowadzący wykład:30h/e/2ECTS]: dr Jakub Synowiec;
- Wykład monograficzny [na kierunku:] filozofia a chrześcijaństwo (F_fch), studia drugiego stopnia (magisterskie uzupełniające), stacjonarne, I rok, semestr letni
    - [prowadzący wykład:30h/e/2ECTS]: dr Jakub Synowiec;
- Wykład monograficzny [na kierunku:] filozofia a chrześcijaństwo (F_fch), studia drugiego stopnia (magisterskie uzupełniające), stacjonarne, II rok, semestr letni
    - [prowadzący wykład:30h/e/2ECTS]: dr Jakub Synowiec;
- Wykład monograficzny [na kierunku:] filozofia systematyczna (F_fs), studia drugiego stopnia (magisterskie uzupełniające), stacjonarne, II rok, semestr letni
    - [prowadzący wykład:30h/e/2ECTS]: dr Jakub Synowiec;
- Wykład monograficzny [na kierunku:] filozofia systematyczna (F_fs), studia drugiego stopnia (magisterskie uzupełniające), stacjonarne, I rok, semestr letni
    - [prowadzący wykład:30h/e/2ECTS]: dr Jakub Synowiec;
- Wykład monograficzny [na kierunku:] filozofia w nauce (F_fwn), studia drugiego stopnia (magisterskie uzupełniające), stacjonarne, I rok, semestr letni
    - [prowadzący wykład:30h/e/2ECTS]: dr Jakub Synowiec;
- Wykład monograficzny [na kierunku:] filozoficzne podstawy nauk kognitywnych (F_fpnk), studia drugiego stopnia (magisterskie uzupełniające), stacjonarne, II rok, semestr letni
    - [prowadzący wykład:30h/e/2ECTS]: dr Jakub Synowiec;

Wymagania wstępne:
Brak, przedmiot odpowiedni również dla osób nie posiadających przygotowania z zakresu historii filozofii
Cele:
Poznanie i zrozumienie jednej z najbardziej wpływowych koncepcji etycznych: utylitaryzmu. Poznanie historii utylitaryzmu. Zaznajomienie się z podziałami w obrębie tej szkoły etycznej. Poznanie głównych

argumentów na rzecz przyjęcia utylitaryzmu jako stanowiska etycznego oraz głównych argumentów przeciw utylitaryzmowi.

Treści kształcenia:

Podczas wykładu przedstawiona zostanie jedna z najbardziej wpływowych współcześnie koncepcji etycznych: utylitaryzm. Uczestnicy wykładu zapoznają się z genezą utylitaryzmu i jego historią, poznają ważniejszych filozofów tego nurtu w Polsce i na świecie. Zaprezentowane zostaną podziały w ramach tej szkoły i różne warianty myślenia utylitarystycznego. Przyjrzymy się metaetycznej refleksji utylitarystów, ze szczególnym naciskiem na uzasadnienie utylitaryzmu jako jedynego słusznego podejścia w etyce oraz utylitarystycznej argumentacji etycznej. Po wydobyciu istoty utylitaryzmu zastanowimy się nad niektórymi praktycznymi konsekwencjami aplikacji tego rozumowania etycznego. Ostatnie wykłady będą poświęcone krytyce utylitaryzmu. Przedstawione zostaną różne argumenty przeciw utylitaryzmowi (krytyka wewnętrzna i zewnętrzna), ze szczególnym uwzględnieniem argumentów wysuwanych ze stanowiska personalistycznego.

T_1. Utylitaryzm jako stanowisko w etyce: kluczowe pojęcia, uzasadnienie utylitaryzmu, „atrakcyjność" utylitaryzmu jako koncepcji etycznej, utylitaryzm na tle innych koncepcji: jego słabe i mocne strony
T_2. Historia utylitaryzmu
T_3. Klasyfikacja stanowisk w etyce utylitarystycznej na przykładzie jej wybitnych przedstawicieli
T_4. Praktyczne konsekwencje aplikacji utylitaryzmu
T_5. Argumenty za utylitaryzmem jako rozsądnym stanowiskiem etycznym
T_6. Krytyka metafizycznych i antropologicznych przesłanek utylitaryzmu
T_7. Krytyka metaetycznych przesłanek utylitaryzmu
T_8. Krytyka zasady użyteczności jako normy moralności
T_9. Krytyka utylitarystycznej kalkulacji
T_10. Krytyka praktycznych aplikacji utylitaryzmu

Efekty kształcenia:

Ew_1. zna ogólny stan badań w zakresie teoretycznej refleksji nad utylitaryzmem (K_W05).

Metody i narzędzia dydaktyczne:

M_1 wykład
M_2 dyskusja

Sposoby sprawdzania i warunki zaliczenia:

W_1 Egzamin ustny
Egzamin ustny w sesji egzaminacyjnej, którego termin zostanie ustalony najpóźniej na 2 tygodnie przed końcem zajęć. Podczas egzaminu studenci otrzymają trzy pytania z zakresu wiedzy przekazanej przez prowadzącego podczas wykładów. Celem pytań będzie sprawdzenie, w jakim stopniu student osiągnął zakładane wyniki kształcenia. Wynik egzaminu określi ocenę końcową.

Lektury podstawowe:

1. Singer P., De Lazari-Radek K, Utilitarianism: A Very Short Introduction, 2017.
2. Klimowicz E, Utylitaryzm w etyce, 1974.
3. Probucka D, Utylitaryzm, 2013.
4. Perry J., God, the Good, and Utilitarianism: Perspectives on Peter Singer, 2014.
5. Kilner J., Why People Matter, 2017.
6. Picker E., Godność człowieka a życie ludzkie, tłum. J. Merecki, 2007.
7. Bołoz W., Hoever G., Utylitaryzm w bioetyce, 2002.

Lektury uzupełniające:

Dodatkowa literatura, rozproszona w różnych dziełach, będzie podawana na bieżąco.

Uwagi: